

**Entrepreneurial Skills
for Social Sciences**

**Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union**

Socialinis darbas ir verslumas: misija įmanoma?

Projekto "Verslumo įgūdžiai socialiniams mokslams" partnerių susitikime Graikijos Viduržemio jūros universitete nuspręsta: į mokymus socialinius darbuotojus pakviesime vasario mėnesį.

Partnerių susitikime aptarti ne tik projekto iššūkiai. Turėjome galimybę susipažinti su Graikijos Viduržemio jūros universiteto Sveikatos ir kelių saugos laboratorija (LaHeRS) veikla. Tai tikrai versli laboratorija visomis prasmėmis. Ačiū Marijai Papadakaki, asocijuotai profesorei, už pasakojimą, kuriuo dalijamės šiame naujienrašyje. Mokysimės iš Marijos ir jos kolegų visi.

Graikijos Viduržemio jūros universiteto Sveikatos ir kelių saugos laboratorija (LaHeRS)

Estavromenos gatvė, 71004 Heraklionas, Graikija

Interneto svetainė: <https://lahers.hmu.gr> / El. lahers@hmu.gr

Ekonominės krizės ir pastarojo dešimtmečio taupymo priemonių kontekste socialinis darbas Graikijoje susidūrė su aukštu nedarbo lygiu, biudžeto mažinimu viešajame sektoriuje ir susilpnėjusia gerovės valstybe. Tai neišvengiamai lėmė institucijų ir vertybių krizę, kraštutinę nelygybę ir prieštarigus socialinius interesus. Socialinio darbo bakalauro studijų programų perorientavimas buvo būtinas, kad profesija užsitikintų emancipuojantį pobūdį šiuolaikinėje aplinkoje. Dėl sparčių socialinių ir ekonominių pokyčių Graikijoje socialiniams darbuotojams reikėjo naujų žinių ir įgūdžių bei iš naujo apibrėžti socialinio darbo pobūdį ir misiją, kad būtų atsižvelgta į naujas socialines aplinkybes, įskaitant skurdą, migraciją, nelygybę, korupciją ir smurtą. Socialinio darbo praktikai reikėjo socialinių darbuotojų, gebančių suprasti savo laikmečio politinį ir socialinį kontekstą ir siekti socialinio teisingumo. Tuo pat metu naujos aplinkybės reikalavo, kad socialinio darbo išsilavinimas būtų atviras platesnei visuomenei, turinčiai tvirtus ryšius su šia sritimi.

Entrepreneurial Skills
for Social Sciences

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Per šiuos sudėtingus pastaruosius du dešimtmečius akademinė laboratorija, priklausanti vienam iš keturių Graikijos socialinio darbo departamentų, pademonstravo didesnę akademiškumą ir išsiskyrė savo novatorišku ir novatorišku darbu. Pavyko sumažinti atotrūkį tarp bakalauro studijų ir profesinės praktikos. Ši akademinė laboratorija krizės metu papildė pažeistą psichikos sveikatos ir gerovės sistemą bei teikė bendruomenei elgesio sveikatos ir krizių intervencijos paslaugas tiek prevenciniu, tiek terapiniu lygmeniu su pilnu prevencinių ir terapinių paslaugų paketu įvairioms pažeidžiamoms grupėms.

Sveikatos ir kelių eismo saugos laboratorija (LaHeRS, <https://lahers.hmu.gr/>) yra susijusi su Graikijos Viduržemio jūros universiteto (HMU) Socialinio darbo katedra. LaHeRS siekia skatinti sveikatą ir saugą per švietimą, politikos formavimą ir mokslinius tyrimus. Traumos prevencija yra vienas iš pagrindinių LaHeRS prioritetų, ypač tyčinių ir netyčinių sužalojimų prevencija. Tai unikali akademinė laboratorija, jungianti sveikatos ir socialinius mokslus, skirtą ekonomiškai nepasiturinčių asmenų, gyvenančių kaimo ir atokiose vietovėse, turinčių ribotas galimybes gauti sveikatos ir socialinės priežiūros paslaugas, sveikatos stiprinimo. LaHeRS tiesiogiai bendradarbiauja su žmonėmis, siekdama informuoti, šviesti ir įgalinti juos sveikatos, psichikos sveikatos ir socialinėmis problemomis, ypač nepakankamai aprūpintais žmonėmis ir tiems, kuriems gresia pavojus. LaHeRS išbando novatoriškus sprendimus, skirtus padėti asmenims, poroms, šeimoms ir bendruomenėms, patiriančioms nepalankias biopsichosocialines aplinkybes, ir vertina sveikatos, psichikos sveikatos ir socialinės gerovės paslaugų efektyvumą, prieinamumą ir kokybę. LaHeRS remia mokslinių priemonių ir medžiagos, skirtos naudoti akademinėms, mokslinių tyrimų ir pilietinėms organizacijoms, kūrimą; mokymo medžiagos ir mokymosi visą gyvenimą programų kūrimą specialistams ir kt.

Šiuo metu „LaHeRS“ patalpose siūlomos kelios paslaugos, kurios vertos dėmesio, nes jos yra unikalios Graikijoje. Socialinio darbo bakalauro ir magistrantūros studijų studentai yra mokomi paslaugų teikimo, šalia ekspertų ir atsidavusių socialinių darbuotojų bei psichikos sveikatos specialistų, prižiūrimi akademinio personalo. Šis ankstyvas mūsų studentų susidūrimas su prižiūrimais lauko darbais suteikia unikalią patirtį ir padeda įgyti profesinės kompetencijos, įgūdžių, pasitikėjimo ir patikimo profesinio tapatumo.

Entrepreneurial Skills
for Social Sciences

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Paslaugos yra šios:

Smurtas šeimoje/ smurtautojų konsultavimas / terapija

Viena novatoriškiausių ir unikaliausių paslaugų Graikijoje yra konsultavimo programa smurto artimoje aplinkoje smurtautojams, kurią LaHeRS teikia nuo 2021 m. pagal oficialų universiteto ir Herakliono prokuratūros bendradarbiavimo protokolą. Per šią programą LaHeRS siūlo konsultacijas ir terapiją asmenims, kurie smurtavo prieš savo šeimos narius ir sutiko dalyvauti Specialiosios konsultavimo-terapijos programoje. Programa visų pirma skirta aukų apsaugai ir smurtautojų elgesio keitimui, sutelkiant dėmesį į jų suvokimo apie smurtą keitimą, pykčio valdymą, socialinių / bendravimo įgūdžių ugdymą ir būsimų smurtinių veiksmų prevenciją. Užsiėmimai vyksta su apmokytais psichologais ir socialiniais darbuotojais, o užsiėmimų skaičius priklauso nuo atvejo ir tarpinių vertinimų, mažiausiai 14 užsiėmimų (papildomi individualūs ir grupiniai užsiėmimai). Užsiėmimai gali vykti kas savaitę arba rečiau (pagal galimybes). Programa suteikia galimybę išplėsti terapinį procesą ir su kitokiais sunkumais susiduriant šeimoje. Užsiėmimai vyksta Sveikatos ir kelių eismo saugumo laboratorijos (LaHeRS) patalpose. Jei pažeidėjas nedalyvauja programoje, už teisinės procedūros tęsimą atsako kompetentingas prokuroras.

„LaHeRS Lab“ specialios konsultacijos – terapinė programa taikoma baudžiamosios mediacijos sistemoje, kaip nurodyta L. 3500/2006 (GG 232A/2006), skyriuje. „Baudžiamosios mediacijos proceso būtina sąlyga yra besąlyginis nusikaltimu kaltinamo asmens pareiškimas, kad jis yra pasirengęs:

a) pažadėti, kad ateityje nesmurtaus artimoje aplinkoje ir, esant bendram gyvenimui, sutinka gyventi kitur protingą laikotarpį, jei nukentėjusysis pasiūlo. Surašomas protokolas, remiantis 148 straipsniu ir Baudžiamojo proceso kodekso nuostatomis.

b) dalyvavimas specialioje konsultavimo-terapijos programoje, skirtoje kovai su smurtu šeimoje, bet kurioje vietoje ir laiku, kai kompetentingi terapeutai mano esant reikalingą. Programos vykdymą patvirtina jos vadovas. Atitinkama pažyma pridedama prie teismo bylos medžiagos. Jame išsamiai aprašyta seansų, kuriuose asmuo dalyvavo pagal Konsultavimo – terapijos programą, apimtis, metodai ir skaičius.

c) padengti arba atkurti, jei įmanoma, visą veika padarytą žalą ir sumokėti nukentėjusiajam protingą kompensaciją (11 straipsnis).

Tiksliau, nukentėjusiojo ir nusikaltėlio mediacija teikiama tik dėl baudžiamųjų nusižengimų. Generalinis prokuroras suartina smurto šeimoje auką ir kaltininką, siekdamas atstatyti aukai padarytą žalą. Prokuroras yra atsakingas už tarpininkavimo procesą. Pastarasis vyksta prieš pareiškiant kaltinimus arba prieš teismą ir naudojamas kaip baudžiamojo proceso dalis. Priklausomai nuo mediacijos rezultatų, byla arba visiškai nutraukiama pakeičiant procesą (alternatyvioji / nukreipimo procedūra) arba surašoma pagal formalų baudžiamąjį procesą.

Entrepreneurial Skills
for Social Sciences

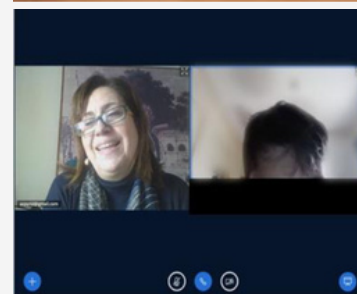
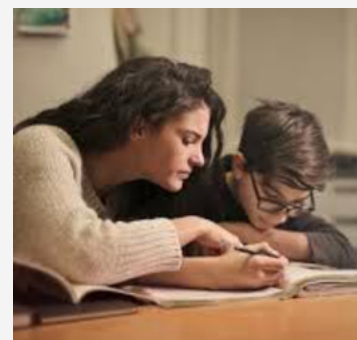
Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Mobilus universitetinis vaikų mokymosi sutrikimų vertinimo ir jų šeimų psichosocialinės pagalbos skyrius

<https://learnconsult.hmu.gr>

Sveikatos ir kelių eismo saugos laboratorija (LaHeRS) sukūrė tarpdisciplininį mobilųjų skyrių, finansuojant Kretos regioną, kurio tikslas – anksti nustatyti ir įvertinti mokymosi sutrikimus ir kitus elgesio bei emocinius sunkumus vaikams, kurie lanko pradinį ugdymą. Yra teikiamos paslaugos ir asmeninės konsultacijos šeimai. Programa grindžiama tarpdisciplininio požiūriu ir siekia holistinio mokymosi sunkumų valdymo, atsižvelgiant į vaikų ir kitų šeimos narių poreikius. Mobilus padalinys, sudarytas iš specialistų (specialiojo ugdymo mokytojų, socialinių darbuotojų, vaikų psichologų, vaikų psichiatrų, logopedų ir kt.), kurie pagal paskyrimą lankosi įvairiose atokiose geografinėse regiono vietovėse, naudoja patvirtintas diagnostikos priemones ir pokalbių procedūras, identifikuoja pobūdį, problemos gylį ir mastą bei parengia asmeninį paramos planą, kuriame yra nemokami individualūs užsiėmimai vaikams ir tėvams, kuriais siekiama tinkamai spręsti patiriamus mokymosi sunkumus namuose ir mokykloje.

Ši mobiliojo ryšio paslauga yra pirmoji ir vienintelė visoje Graikijoje. Ją sukūrė LaHeRS, reaguodama į mažus pajėgumus ir veiklos trūkumus, su kuriais susiduria regioninės valdžios institucijos, atsakingos už vaikų mokymosi sutrikimų įvertinimą ir sertifikavimą. Tiesą sakant, vaikai, turintys mokymosi negalią, gali pasiekti aukštų ugdymo tikslų taikant atitinkamus pedagoginius metodus ir metodus bei tinkamai dalyvaujant tėvams, kurie yra esminiai intervencijos partneriai. Vėlavimas nustatyti mokymosi sutrikimus ir nepakankama parama bei patarimai šeimai yra susiję su rimta psichologine našta tėvams ir šeimos santykių krize su rimtomis pasekmėmis. Vaikai, kurie nesulaukia savalaikio įsikišimo, neišnaudoja viso savo potencialo, dažnai yra neįvertinami ir atstumiami klasėje. Jie taip pat linkę į emocinius sutrikimus, atsisakymą mokyti ir mokyklos nelankymą, taip pat elgesio problemas mokykloje, namuose ir kitur.

Entrepreneurial Skills
for Social Sciences

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

LaHeRS sukūrė mobiliąją pagalbą ir sugebėjo pasiekti žmones, turinčius žemą išsilavinimą, prastas finansines sąlygas, geografiškai nutolę, kurie negalėjo anksti atpažinti problemos ir ieškoti pagalbos. Šis skyrius diskretiškai dirba ir su aukšto išsilavinimo žmonėmis, kurie vengdavo vertinimo dėl stigos baimės. Mobilusis skyrius sutrumpino vaikų laukimo laiką ir suteikė psichologinę pagalbą jų šeimoms. Tai taip pat sumažino mokytojų našta, kurie klasėje turėjo keletą nedidelių nedidelių vaikų. Per mobilųjį skyrių LaHeRS pasiūlė (akis į akį arba virtualiai) trumpas psichosocialines konsultacijas tėvams ir specialiojo ugdymo mokytojų teikiamą švietimo pagalbą vaikams.

Saugaus eismo mokymas visų amžiaus grupių vaikams

https://lahers.hmu.gr/driving_simulator/

„LaHeRS“ yra pirmaujanti tyrimų įmonė Graikijoje transporto saugos srityje socialinių ir elgsenos mokslų požiūriu. Jos darbas yra unikalus Graikijoje ir daugiausia dėmesio skiria vairavimo efektyvumui ir psichologiniams procesams, kurie sudaro saugaus mobilumo pagrindą. „LaHeRS“ naudoja daugybę teorijų ir metodikų, kad ištirtų ir įvertintų, kaip eismo dalyvis įsitraukia į įvairias mobilumo formas, siekdama sukurti įrankius ir atsakomąsias priemones, skirtas klaidoms kelyje, pažeidimams ir avarijoms spręsti.

**Entrepreneurial Skills
for Social Sciences**

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

„LaHeRS“ turi „Virage VS500M“ vairavimo simulatorių, kurių įsigijo Kretos regionas, ir tris elektromobilius, kurie naudojami moksliniams tyrimams ir informuotumui apie ekologinę mobilumą didinti. Simulatorių sudaro atvira kabina su vairuotojo sėdyne, centrinė konsolė, pilnai veikiantis prietaisų ir įspėjamųjų lempučių blokas, platus vaizdinis ekranas, taip pat judesio ir vibracijos sistemos. Kiekvienais metais laboratoriją švietimo tikslais aplanko tūkstančiai pradinio ir vidurinio ugdymo mokinių visame Kretos regione. Saugaus eismo ugdymo programa apima praktinius vairavimo treniruoklio mokymus, patyriminius užsiėmimus, informaciją apie saugų naudojimąsi gatvėmis, saugaus eismo žaidimus ir audiovizualinius eismo ugdymo pristatymus.

Nepilnamečių pažeidėjų resocializacija

„LaHeRS“ laboratorija, bendradarbiaudama su Herakliono prokuratūra ir Nepilnamečių probacijos tarnyba, atlieka trijų valandų trukmės intervencijas nepilnamečiams Kelių eismo kodekso (KOK) pažeidėjams, kurie yra nukreipti į laboratoriją, kaip ugdymo priemonių dalį. Šių intervencijų metu nepilnamečiai dalyvauja tinkamai suplanuotoje patirtinėje veikloje, kurią koordinuoja kvalifikuoti socialiniai darbuotojai, psichologai ir vaikų psichologai, siekiant pakeisti elgesį ir užkirsti kelią rizikai kasdieniame gyvenime. Intervencijų kontekste naudojama speciali laboratorijos įranga (vairavimo treniruoklis) ir specialūs scenarijai, esantys skirtingose vairavimo rizikos sąlygose. Sukurtos ir taikomos specialios intervencijos nepilnamečių tėvams, kurie kviečiami ir dalyvauja lygiagrečiose akcijose. Kartkartėmis į intervencijas kviečiami atrinkti ypatingi svečiai. Nuo 2023 metų pradžios LaHeRS patalpose buvo surengtos keturios grupinės intervencijos nepilnamečiams pažeidėjams (2023 m. vasario 21 d., antradienį, kovo 21 d., antradienį, gegužės 9 d. ir antradienį, birželio 27 d.).

Entrepreneurial Skills
for Social Sciences

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Šią nepilnamečių pažeidėjų programą sukūrė LaHeRS, reaguodama į mokliškai pagrįstų metodų ir intervencijos programų, skirtų jaunų kelių eismo taisyklių pažeidėjų elgesio keitimui, trūkumą. Tai vienintelė programa, kurią Graikijoje siūlo universiteto laboratorija ir konkrečiai Socialinių mokslų skyrius. Kitas programos paprastai siūlo pasirinkti policijos departamentai visoje šalyje, daugiausia dėmesio skirdami kelių eismo taisyklių mokymui. Beveik 80 % nepilnamečių nusikalstamumo atvejų Graikijoje yra susiję su Kelių eismo kodekso pažeidimais. Pagal Graikijos baudžiamąjį kodeksą nepilnamečiai niekada neprisiima visiškos baudžiamosios atsakomybės, kaip tai daro suaugusieji, nes jų protinis, socialinis ir emocinis požiūris į socialines vertybes ir teisinius standartus nėra iki galo išvystytas. Taip pat nepilnamečio pažeidėjo tėvai negali būti patraukti baudžiamajai atsakomybei už savo vaiko padarytas nusikalstamas veikas, nebent jie veikia siekdami skatinti ar leisti nusikalstamą elgesį arba dėl neatsargumo. Kitomis aplinkybėmis nei nepilnamečiai, nei jų tėvai nėra laikomi atsakingais už nusikaltimą. Be to, nepilnamečiams pažeidėjams gali būti taikomos auklėjamosios priemonės, pavyzdžiui, papeikimas, tėvų ar probacijos pareigūnų vykdomas priežiūros nurodymas, pakeičiantis griežtesnę bausmę už labai dažnus Kelių eismo taisyklių pažeidimus.

Psichosocialinės intervencijos patiriantiems skurdą

Pagal FAED programą buvo įdiegtos daugiapakopės intervencijos, skirtos palengvinti didelį skurdą patiriančių žmonių psichosocialinę naštą. Individualiu lygmeniu taikomas „mišraus“ terapinio plano modelis su nuotolinėmis ir tiesioginėmis konsultacijomis padedant asmenims, kuriems dėl sudėtingų psichosocialinių poreikių reikalinga daugialypė, į šeimą orientuota priežiūra. Terapiją siūlo profesionali komanda (psichologas, socialinis darbuotojas, psichiatras), dirbantis Graikijos Viduržemio jūros universiteto Graikijos centriniam padalinijei, LaHeRS laboratorijoje. Vietos bendruomenės socialinės tarnybos yra paslaugų užklauso taškas.

Entrepreneurial Skills
for Social Sciences

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Grupės lygiu psichologai/psichoterapeutai kas savaitę konsultuoja mažoms žmonių grupėms, patiriančioms įprastas stresines situacijas (pvz., lėtinėmis ligomis sergančių pacientų slaugytojams) įvairiose bendruomenės aplinkose.

Bendruomenės lygmeniu įvairiose geografinėse Kretos vietovėse organizuojami interaktyvūs seminarai, kuriais siekiama skatinti itin skurde gyvenančių žmonių psichinę sveikatą ir gerovę. Apskritai seminarų tikslas – suteikti žinių ir įgūdžių įvairiomis temomis, įskaitant smurtą šeimoje, piktnaudžiavimą narkotinėmis medžiagomis, mokymosi sutrikimus, sveiką tėvystę ir pan., ir yra skirti įvairioms gyventojų grupėms, įskaitant vienišus tėvus, bedarbius, pagyvenusius, žmones su negalia. Svarbiausia, kad seminaruose dalijasi patyrimu ir vyksta įvairios interaktyvios veiklos (pvz., vaidmenų žaidimai, vaizdo įrašai, įgūdžių formavimas), siekiant įtraukti įvairaus išsilavinimo ir kultūrinės aplinkos žmones į dialogą.

**Entrepreneurial Skills
for Social Sciences**

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Darbo užklausų ir profesinio orientavimo pažeidžiamoms grupėms platforma

<https://mentoring.sw.hmu.gr/>

„LaHeRS Lab“ Kretos regionui, įgyvendindama FAED programą, sukūrė naujovišką darbo užklausų ir profesinio orientavimo platformą, kuri iš pradžių buvo pristatyta 2022 m. pabaigoje. Tai paprastas naudojimui darbo užklausų ir profesinio orientavimo įrankis, yra skirtas įmonėms, ieškančioms darbuotojų, taip pat žmonėms, kurie ieško darbo arba nori pakeisti profesinę orientaciją, pagerinti savo darbo sąlygas, lavinti įgūdžius, dalyvauti grupinėse konsultacijose profesinio orientavimo klausimais. Platforma yra nemokama. Šiuo metu Graikijoje daugiau nėra tokios skaitmeninės dirbtiniu intelektu grįstos paslaugos, kurią galima būtų pasiūlyti ieškantiems darbo. Iš platformos teikiamų privalumų svarbiausias yra greitas ir tikslingas darbuotojų suradimas naudojant automatizuotas sistemas, taupantis laiką nuo daug laiko reikalaujančių darbo užklausų ir personalo apklausų. Ypač naudinga žemo raštingumo asmenims, kuriems sunku naršyti tarp darbo variantų ir priimti tinkamiausius sprendimus. Naudojant dirbtinį intelektą ir specialią programinę įrangą, platforma suteikia galimybę suderinti BEDARBIO DARBDAVIO lūkesčius ir MENTORIAUS poreikį, įvertinus keletą sąlygų, įskaitant asmenybės bruožus ir kvalifikacijas.

Facebook: <https://www.facebook.com/esssproject>

Instagram: https://www.instagram.com/esss_project/

Web: <https://entresss.eu/>

Twitter: <https://twitter.com/EsssProject>